

Italija turėjo užtikrinti, kad viešosios valdžios institucijos, sudariusios komercinius sandorius su privačiomis įmonėmis, laikytųsi mokėjimo terminų, neviršijančių 30 arba 60 dienų

2020 m. sausio 28 d. Sprendime *Komisija / Italija (Kovos su pavėluotu mokėjimu direktyva)* (C-122/18) Teisingumo Teismo didžioji kolegija **konstatavo, kad Italija pažeidė** Direktyvą 2011/7 dėl kovos su **pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius**¹, nes ši valstybė narė **neužtikrino, kad jos viešosios valdžios institucijos, kai jos yra skolininkės pagal tokius sandorius, veiksmingai laikytųsi mokėjimo terminų, neviršijančių 30 arba 60 kalendorinių dienų**, kaip nustatyta šios direktyvos 4 straipsnio 3 ir 4 dalyse.

Gavusi Italijos ūkio subjektų ir ūkio subjektų asociacijų skundų, kuriuose buvo nurodyta, kad Italijos viešosios valdžios institucijos sistemingai per pernelyg ilgus terminus apmoka sąskaitas faktūras, gautas pagal su privačiais subjektais sudarytus komercinius sandorius, Komisija Teisingumo Teisme pareiškė Italijai ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

Italija gindamasi tvirtino, kad pagal Direktyvą 2011/7 valstybės narės tik privalo savo teisės aktuose, kuriais perkeliama direktyva, ir sutartyse dėl komercinių sandorių, kai skolininkas yra viešosios valdžios institucija, užtikrinti, kad maksimalūs mokėjimo terminai atitiktų šios direktyvos 4 straipsnio 3 ir 4 dalis, ir numatyti, kad tuo atveju, jei šių terminų nesilaikoma, kreditorius turi teisę į delspinigius už pavėluotą mokėjimą ir išieškojimo išlaidų kompensaciją. Anot šios valstybės narės, vis dėlto pagal minėtas nuostatas iš valstybių narių nereikalaujama užtikrinti, kad viešosios valdžios institucijos bet kokiomis aplinkybėmis veiksmingai laikytųsi minėtų terminų.

Teisingumo Teismas visų pirma atmetė šiuos argumentus ir konstatavo, kad pagal Direktyvos 2011/7 4 straipsnio 3 ir 4 dalis valstybės narės privalo užtikrinti, kad jų viešosios valdžios institucijos veiksmingai laikytųsi šiame straipsnyje numatytų mokėjimo terminų. Be kita ko, jis pažymėjo, kad, atsižvelgiant į didelį skaičių **komercinių sandorių, kai įmonių skolininkai yra viešosios valdžios institucijos**, ir į įmonių patiriamas išlaidas ir sunkumus dėl **šių institucijų pavėluoto mokėjimo**, akivaizdu, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino valstybėms narėms nustatyti griežtesnes pareigas, kiek tai susiję su įmonių ir viešosios valdžios institucijų sandoriais.

Teisingumo Teismas taip pat atmetė Italijos argumentą, kad viešosios valdžios institucijos negali lemti valstybės narės, kuriai jos priklauso, atsakomybės, kai šios institucijos veikia sudarydamos komercinius sandorius (*jure privatorum*), nepriskiriamus prie jų viešosios valdžios prerogatyvų. Jo teigimu, dėl tokio išaiškinimo taptų neveiksminga Direktyva 2011/7, ypač jos 4 straipsnio 3 ir 4 dalys, pagal kurias **valstybėms narėms konkrečiai tenka pareiga užtikrinti, kad būtų faktiškai laikomasi šiame straipsnyje numatytų mokėjimo terminų, taikomų komerciniams sandoriams, kai skolininkas yra viešosios valdžios institucija**.

Galiausiai Teisingumo Teismas pabrėžė, kad aplinkybė (darant prielaidą, kad ji įrodyta), jog situacija dėl viešosios valdžios institucijų atliekamų pavėluotų mokėjimų pagal komercinius

¹ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kovos su pavėluotu mokėjimu, atliekamu pagal komercinius sandorius (OL L 48, 2011, p. 1).

sandorius, kuriems taikoma Direktyva 2011/7, pastaraisiais metais gerėja, negali būti kliūtis Teisingumo Teismui pripažinti, kad Italija neįvykdė įsipareigojimų pagal Sąjungos teisę. Pagal suformuotą jurisprudenciją įsipareigojimų neįvykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į **padėtį valstybėje narėje pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui, nagrinėjamu atveju 2017 m. balandžio 16 d.**

PASTABA: Ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo valstybei narei, kuri neįvykdė iš Sąjungos teisės kylančių įsipareigojimų, gali pareikšti Komisija arba kita valstybė narė. Teisingumo Teismui konstatavus, kad įsipareigojimai neįvykdyti, atitinkama valstybė narė privalo nedelsdama įvykdyti šį sprendimą. Jeigu Komisija mano, kad valstybė narė neįvykdė sprendimo, ji gali pareikšti naują ieškinį dėl piniginių sankcijų taikymo. Tačiau, jei Komisijai nepranešama apie direktyvą į nacionalinę teisę perkeliančias nuostatas, jos prašymu Teisingumo Teismas gali paskirti piniginę sankciją jau pirmajame sprendime dėl įsipareigojimų neįvykdymo

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

[Visas sprendimo tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127